

ПОЛИТИКА ЗА БОРБА С ИЗМАМИ, КОРУПЦИЯ, КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ И ДВОЙНО ФИНАНСИРАНЕ И МЕРКИТЕ ЗА ДОКЛАДВАНЕ И КОРИГИРАНЕ НА СЕРИОЗНИ НЕРЕДНОСТИ НА МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ/ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ – РАЗПЛАЩАТЕЛНА АГЕНЦИЯ – СТРУКТУРА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ДОКЛАДВАНЕ (СНД) ПО ИНВЕСТИЦИЯ С6.11 „ФОНД ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ТЕХНОЛОГИЧНИЯ И ЕКОЛОГИЧЕН ПРЕХОД НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО“

На основание чл. 84, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители и чл. 8, ал. 2 от Постановление № 157 на Министерския съвет от 2022 г. за определяне на органите и структурите, отговорни за изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България, и на техните основни функции (обн., ДВ, бр. 54 от 2022 г.) (ПМС № 157 от 2022 г.) на Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция са възложени дейности и функции на СНД, определени в чл. 8, ал. 1 от ПМС № 157 от 2022 г., за изпълнение на инвестиция С6.11 „Фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство“.

Повече информация за **инвестиция С6.11 „Фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство“** можете да получите от интернет страницата на Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция на адрес: <https://www.dfz.bg/bg/national-recovery-and-resilience-plan>.

Съгласно ПМС № 157 от 2022 г., лицата, отговорни за управлението и изпълнението на Плана, предприемат необходимите мерки, свързани с предотвратяването на измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране от Механизма и от други програми на Съюза, както и от други национални или международни източници на финансиране.

Като звено от държавната администрация от служителите се очаква да поддържат високи правни, етични и морални стандарти, да се придържат към принципите на почтеност, обективност и честност и да се противопоставят на измамите, корупцията, конфликта на интереси и двойното финансиране в начина, по който извършват своята дейност (Кодекс за поведение на служителите в държавната администрация, приет с ПМС № 57/2020 г.).

Целта е насърчаване на култура, която оказва възпиращ ефект върху измамната дейност и улеснява предотвратяването и откриването на измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране и изготвянето на правила, които ще спомогнат при установяването на данни за измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране и ще гарантират, че тези случаи се разглеждат своевременно и по подходящ начин.

Понятията измами, корупция и конфликт на интереси се използват за описване на широк кръг от нарушения. Определения за престъпленията измама и корупция се съдържат в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 година относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателно правен ред, транспонирана в българското законодателство с Наказателния

кодекс и Закона за административните нарушения и наказания. В допълнение по отношение на корупцията, осъществявана от лица, заемащи висша публична длъжност, е приложим Закона за противодействие на корупцията. Със Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения, се уреждат условията, редът и мерките за защита на лицата в публичния и в частния сектор, които подават сигнали или публично оповестяват информация за нарушения на българското законодателство или на актове на Европейския съюз, които застрашават или увреждат обществен интерес, както и редът и условията за подаване и разглеждане на такива сигнали или публично оповестена информация. Законът се прилага и за лица, свързани с лицата, които подават сигнали или публично оповестяват информация за нарушения, като той не отменя правилата на действащата нормативна уредба, предвиждаща съществуването на различни органи с правомощия за проверка на сигнали в различни сфери на публичния сектор. Законът има и за цел да осигури защитата на лицата в публичния и в частния сектор, които подават сигнали или публично оповестяват информация за нарушения на българското законодателство или на актове на Европейския съюз, станала им известна при или по повод изпълнение на трудовите или служебните им задължения или в друг работен контекст. Съгласно чл. 6, ал. 1 от Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения, лице, подаващо сигнал за нарушения чрез вътрешен или външен канал по смисъла на този закон, има право на защита, когато са изпълнени едновременно следните условия: е имало основателна причина да счита, че подадената информация за нарушението в сигнала е била вярна към момента на подаването ѝ и че тази информация попада в обхвата на приложното поле на чл. 3 от него и когато е подало сигнал за нарушение при условията и по реда на този закон. Право на защита има и лицето, което подава сигнал за нарушение по чл. 3 и до институции, органи, служби или агенции на Европейския съюз.

Тъй като държавите-членки на първо място са отговорни за борбата с измамите и нередностите, служителите по нередности на СНД разглеждат изпратените от Вас сигнали за нередности – измами, корупция, конфликт на интереси или двойно финансиране по време на кандидатстването и изпълнението на проекти и предприемат действия по по-нататъшното им процедиране.

Уведомяваме Ви, че всяко лице има право да подава сигнали за нередности, възникнали във връзка с изпълнението на проекти по Плана за възстановяване и устойчивост.

„Нередност“ означава всяко нарушение на разпоредба на правото на Общността, в резултат на действие или бездействие от икономически оператор, което е имало или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Общностите или на бюджетите, управлявани от тях, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на Общностите или посредством извършването на неоправдан разход.

Сигналите може да касаят технически, финансови или административни нередности, такива, свързани с подписани договори за предоставяне на безвъзмездна помощ извършени нарушения в процеса на договарянето, изпълнението на проектите и други. Изложените в сигналите Ви обстоятелства ще бъдат проверени и в случай, че се потвърди тяхната достоверност, ще бъдат взети необходимите мерки, в зависимост от спецификата на всеки случай. Налице е възможност за подаване на сигнали за нередности посредством изградените във всички администрации, управляващи европейски средства, бутони за сигнали на електронната страница на съответната администрация.

Сигнали могат да бъдат подавани и устно, писмено и по електронна поща: dfz@dfz.bg., като е осигурена възможност и за анонимно подаване на сигнали чрез бутон за нередности. Общата уредба на подаването и разглеждането на сигнали се съдържа в глава 8 от Административно процесуалния кодекс (АПК).

В чл. 108, ал. 2 от АПК се съдържа принципната защита на подателите на сигнали, а именно, че никой не може да бъде преследван затова, че е подал сигнал.

Подаване на писмени сигнали за нередност

В случай, че разполагате с информация за нередност, моля да я подадете на електронна поща **dfz@dfz.bg.**, като в сигнала е желателно да посочите следното:

1. име на подателя;
2. възможно най-подробно описание на забелязаната нередност;
3. номера на договора, наименованието на кандидата или бенефициента (по възможност);
4. телефон за връзка (по възможност), който да използваме при необходимост от изясняване на някаква част от подадената от Вас информация.

Предоставянето или непредоставянето на телефон за връзка няма да повлияе върху извършването на проверката по случая, но възможността за обратна връзка ще позволи по-прецизно изясняване на обстоятелствата;

Устни сигнали за нередност се приемат в работно време на следните телефони: 02/8187100, 02/8187202 и в сградата на Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция на адрес: гр. София, бул. “Цар Борис III” № 136.

Имате право да подадете информацията директно до едно или няколко от следните лица:

- Ръководителя на координиращо звено на национално равнище за изпълнението и контрола на ПВУ (директора на дирекция "Национален фонд" в Министерството на финансите) или
- Ръководителя на СНД, отговорна за контрола на съответната инвестиция, който сигнала касае;

При наличие на съмнение у Вас относно връзка на ръководителя на СНД или друг оправомощен от него служител, в чиито отговорности е да процедира сигнала, той се подава към дирекция "Национален фонд" в Министерството на финансите.

Когато сигналът касае ръководителя на дирекция "Национален фонд" в Министерството на финансите, то информацията следва да се предаде директно до:

- ресорния за дирекция "Национален фонд" в Министерството на финансите заместник-министър на финансите или до министъра на финансите или до
- директора на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз (АФКОС)” в Министерството на вътрешните работи или до
- Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) към Европейската комисия. В случаите по т. 7 и когато сигнала за сериозна нередност касае служител от ДНФ/СНД се информира и Инспектората в съответното ведомство (Министерството на финансите или това в рамките на което е СНД).

При условие, че подадения сигнал се отнася за нередности, за които се констатира, че са извън рамките на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България, на основание чл. 112, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс, сигнала се препращат не по-късно от 7 дни от постъпването му на компетентните органи, освен когато има данни, че въпросът вече е отнесен и до тях.

ПРИМЕРИ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА НЕРЕДНОСТИ И ПРИЛОЖЕНИ МЕРКИ ЗА БОРБА С ИЗМАМИТЕ

Нарушение на принципа за добро финансово управление

По отношение на девет проекта по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност (ОПИК) е получен сигнал в Главна дирекция "Борба с организираната престъпност" - МВР, касаещ нарушение на принципа за добро финансово управление по чл. 4, параграф 8, от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета. Във връзка с изпълнението на проектите е установено, че по деветте проекта инвестициите не се използват по предназначение. След проведени оперативно-издирвателни дейности става ясно, че съществува свързаност между всичките бенефициентите по отношение на техните собственици и управители. Освен това 9 проекта са със сходен/ни предмет, място на инвестициите, размер на бюджета, един и същи енергиен одитор и доставчици на дейностите по проекта. Случаят е докладван на Европейската прокуратура, за което е образувано ДП по чл. 321, ал. 3, във вр. с ал. 2 от НК във чл. 248а, от НК. В хода на работа е установено, че нанесената щета възлиза на около 12 млн. лева. Организираната престъпна група (ОПГ) се състои от 4 участника.

Средства от ЕСИФ — злоупотреба със средства на ЕС във връзка с подобряване на енергийната ефективност на микро предприятие

След получен сигнал за съмнение за измама при усвояване на средства от ЕСИФ във връзка с подобряване на енергийната ефективност на микро предприятие е извършена предварителна проверка по отношение на дружеството – бенефициент, собствениците и управляващите го лица. В резултат на това са установени индикатори, потвърждаващи първоначалните данни: липса на реална дейност, съмнителни финансови операции / получени заеми в значителни суми с неустановен произход на финансовите средства от физически лица/, както и сключване на няколко поред особени залога с обезпечение активи, придобити с финансиране на проекта по оперативната програма. След това е иницирана проверка на компетентен орган, в рамките на която по официален ред са констатирани допълнителни данни, потвърждаващи съмненията за противозаконна дейност – микро предприятието не функционира, придобитите активи по проекта не се използват и са във владение на други лица, не се изпълняват посочените в бизнес плана към проекта цели за подобряване на енергийната ефективност. Всички материали и доклади по случая са предадени на прокуратурата по компетентност.

Злоупотреби със средства от ЕС във връзка със строителство и закупуване на оборудване на предприятие за производство на малиново вино

От дирекция „Противодействие на измамите“ при ДФ „Земеделие“ е извършена проверка по повод подадени заявки за плащане от фирма "X" по мярка 4.2 „Инвестиции и преработка/ маркетинг на селскостопански продукти“ с предмет на инвестицията „Строителство и закупуване на оборудване на предприятие за производство на малиново вино“. От администриращата мярката дирекция са установени извършени, в периода февруари 2014 - ноември 2015г., скрити строително-монтажни работи. Констатацията доказва извършено СМР преди датата на подаване на заявлението за кандидатстване - 18.12.2015г. Първоначално от фирма „X“ са предоставените строителни книжа с дати: протокол за откриване на строителна площадка и строителна линия от 18.02.2014г., заповедна книга № 8 от 21.03.2014г., актове /образец12/ за дейности, подлежащи на закриване, издадени в периода 10.06.2015 - 10.08.2015г. В същото време сключеният договор между ДФЗ и фирма "X" за финансова помощ е от 04.01.2017г., което доказва, че всички горепосочени строителни дейности са започнали във времето доста преди подаване на документите за кандидатстване и преди подписването на договора с ДФЗ. С цел изясняване на случая от ДФЗ е отправено запитване до кандидата за констатираните нередности. В получения отговор управителят на фирма "X" посочва, че е допусната техническа грешка при оформяне на строителната документация на обекта и от фирмата предоставят новия й вариант. След анализ на новопостъпилата документация от служителите на фонда е забелязано, че в същата, всички години свързани с извършените дейности са променени към съвсем друга година-2016г. В хода на проверката от дирекция "Противодействие на измамите" е установено, че строителната дейност на обекта е започнала преди да бъде заплатена таксата на разрешителното за строителство, и не е уведомено по надлежния за това ред РДНСК-Пловдив, съгласно изискванията на ЗУТ. Установени са нарушения от страна на лицата изпълнявали длъжността „гл. архитект“ на община „Y“, които не са спазили процедурите в ЗУТ и са издали разрешение за строеж и удостоверение за въвеждане в експлоатация на обекта. По преписката са установени лица – проектантите, посочени в строителните документи, които декларират, че положените в документите подписи не са техните. Установено е лице, наето от управителя на фирма „X“ въз основа устна договорка на длъжност „технически контрол“ на обекта, което е изготвило с негово знание и съгласие техническа документация на обекта, в която фигурират изготвени строителни актове с неистински или подправени подписи. Така изготвената документация е представена пред ДФ „Земеделие“ и община „Y“ като доказателство за извършени СМР и съответно получаване на БФП по проекта. Установени са нарушения, които сочат за нередовно и неправилно водене на строителната документация съгласно разпоредбите на ЗУТ. Въз основа на установените при проверката съмнения за измама, включително действията на архитектите, са изготвени сигнали до ВКП и ДНСК за извършване на проверки по НПК и ЗУТ.

Злоупотреба със средства от ЕЗФРСР във връзка с изграждане на къща за гости

През 2011г. лицето X регистрира ЕООД, за производство и търговия със селскостопанска продукция. ЕООД е регистрирано като земеделски производител. За целта са наети масиви собственост на Y. На 13.05.2013г. X е подал Заявлението за подпомагане в РА на ДФЗ, с цел получаване на финансова помощ по мярка 311 на ПРСР, за изграждане на обект „Къща за гости“. ЕООД е заявило приходи от земеделска дейност - предоставени са копия на фактури за продажба на земеделска продукция към дружество с МОЛ Y. С ДФЗ е сключен договор за предоставяне на БФП, подписан от X. Установени са размерът и произходът на средствата за изпълнение на проекта: заем от дружество със собственик и управител Y и лични средства на X. Изпълнител на СМР е ЕООД, собственост на Y. X е подал заявката за плащане. От ДФЗ са изплатени

договорените суми на 12.12.2015г. Извършена е проверка на място в обекта, при което е установено, че в обекта се намират лицата X и Z, които живеят на съпругески начала. Към момента няма посетители в обекта. Няма договори с туроператорски фирми. Няма касови апарати. Няма регистър на посетителите. Имотът, върху който е изпълнен проекта е собственост на ЕООД и е закупен през 2013 г. от Y. От обекта не са подавани декларации по ЗМДТ и ЗТ, не е забелязано да функционира и да има посетители. Обектът се ползва от Y и е познат като „Къщата на Y“, а Y и X са роднини. Събраната информация дава основание да се направи извода, че Y е реалният собственик на обекта. Чрез договора с Y за аренда на земя и фактурите за реализирана продукция към дружество на Y, са създадени изкуствени условия за регистрация на ЕООД като земеделски производител. Обектът не е работил по предназначение. След приключване на проверката е подаден сигнал до компетентните съдебни власти. Образувано е досъдебно производство за това, че на 13.05.2013г. са представени неверни сведения пред РА на ДФЗ, за да се получат средства от фондове на ЕС и в резултат на престъпното деяние, на 12.12.2015г. са получени неправомерно парични средства от ЕЗФРСР и от НБ за изграждане на къща за гости по проект финансиран по мярка 311 на ПРСР 2007 – 2013г. – престъпление по чл. 248а, от НК.

Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г. - злоупотреба със средства на ЕС за закупуване на яхта като инвестиция по мярка 4.1. "Развите на рибарските области"

След подаване на заявка на плащане на инвестиция – ветроходна яхта тип Bavaria Sailing Cruiser 56 по Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. по мярка 4.1. „Развитие на рибарските области“, подмярка 4.1А „Финансова подкрепа за прилагане на местните стратегии за развитие и покриване на текущите разходи на рибарските групи за обогатяване на туристическите атракции в територията на рибарската област на местната инициативна рибарска група“ на стойност 342 643,16 лева е извършена проверка на място от служители на Държавен фонд „Земеделие“. При проверката експертите са установили, че инвестицията – ветроходна яхта и заявеното оборудване не са налични. Иницирана е допълнителна проверка и със съдействие на дирекция АФКОС-МВР е изискана справка от Главна дирекция „Гранична полиция“ за движението на яхтата. Установено е, че същата е излизала извън акваторията на зоната, описана в бизнес плана по проекта и с нея са извършвани дейности извън декларираните от кандидата. От ДФЗ е регистрирана нередност, иницирана е процедура за отказ за предоставяне на БФП в размер на 342 643, 16 лв. По случая е сигнализирана Прокуратурата на Република България.